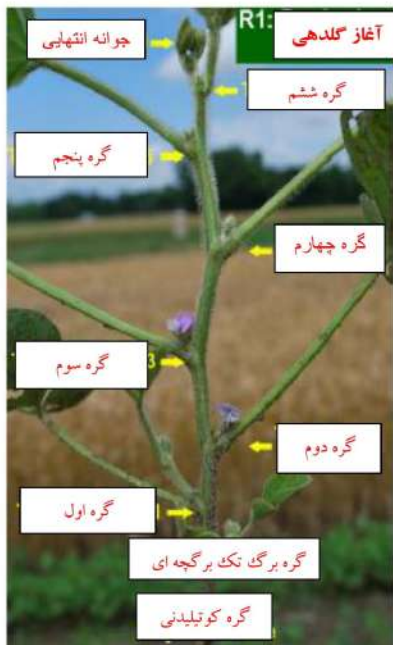

قسمت دوم

دانستنیهایی در باره مرفولوژی رشد سویا

مهندس عباس خلجالی
کارشناس مجتمع تحقیقات کاربردی و تولید بذر
شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

R1(شروع گلدهی): در این مرحله گلها در روی گره ساقه اصلی شکوفا شده و گلدهی در گره سوم تا ششم آغاز می شود(مرحله V6 تا V10).

بازه زمانی جهت تشکیل گل ۳ تا ۴ هفته می باشد. معمولاً شروع گلدهی ۶ تا ۸ هفته پس از رویش سویا می باشد.

حداکثر گلدهی در مراحل R2 تا R3 و پایان آن در مرحله R5 می باشد در R1 سرعت رشد ریشه به شدت افزایش یافته، روزانه بین ۳/۵ تا ۸ سانتیمتر رشد طولی ریشه افزایش می یابد.

اگر تاریخ کاشت از خرداد ماه به سمت تیر یا مرداد به تاخیر افتد زمان رسیدن به مرحله R1 کاهش می یابد.

به تاخیر انداختن کنترل علفهای هرز از مرحله V1 به مراحل بعدی رشد تا R3، سبب کاهش در عملکرد محصول خواهد شد. همچنین در کشتهای متراکم کنترل علفهای هرز سبب افزایش راندمان تولید نسبت به کاشت گسترده (با تراکم کمتر) خواهد شد.

با توجه به مطالب ارائه شده در خصوص مراحل رویشی سویا در خبر نامه شماره ۳۴ در این شماره مراحل زایشی به تفصیل بیان می گردد. مرحله زایشی: پس از تکمیل مرحله رویشی به ویژه در ارقام با رشد محدود سویا مرحله زایشی آغاز می شود که عبارت است از:

مرحله زایشی	
R1	آغاز گلدهی
R2	تکمیل گلدهی
R3	آغاز غلاف دهی
R4	تکمیل غلاف دهی
R5	آغاز دانه بندی
R6	تکمیل دانه بندی
R7	آغاز رسیدگی
R8	تکمیل رسیدگی

در این مرحله افزایش تراکم گیاه کمتر از حد مطلوب سبب افزایش شاخه بندی، کاهش طول غلاف و تاخیر در رسیدگی خواهد شد. همچنین افزایش تراکم گیاه بیش از حد مطلوب سبب ورس خواهد شد.

از مرحله R4 تا حد واسط R5 شرایط بحرانی برای سویا می باشد. سرعت و دوام ماده خشک افزایش یافته، گلدهی کامل گردیده، شرایط برای سقط دانه و ریزش غلاف وجود دارد. R5 (آغاز دانه بندی): در این مرحله طول بذر به سه دهم سانتی متر رسیده سرعت پرشدن دانه و توزیع مجدد مواد خشک افزایش می یابد. با تسریع در رشد بذر سرعت رشد ریشه کاهش می یابد.

حد واسط R5 تا R6 گیاه دارای حداکثر ارتفاع، بیشترین تعداد غلاف و دارای بالاترین سطح برگ می باشد. سرعت تثبیت نیتروژن کاهش می یابد.

R6 (تکمیل دانه بندی): در این مرحله دانه سبز ابتدایی در غلاف تشکیل شده، وزن غلاف به حداکثر رسیده، سرعت تجمع ماده خشک کاهش می یابد.

رشد ریشه حد واسط R6 تا R7 کاهش می یابد.

R7 (آغاز رسیدگی): رنگ برگ و غلاف ها از سبزی به زردی در این مرحله تغییر می یابد.

R8 (رسیدگی کامل): ۹۵٪ غلاف ها در مرحله رسیدگی کامل می باشند. ابتدا رطوبت دانه تقریباً ۳۵٪ بوده که پس از گذشت ۵ تا ۱۰ روز به ۱۵٪ می رسد.

R2 (تکمیل گلدهی): گلها شکوفا شده بالاتر از یک یا دو گره در ساقه اصلی قرار می گیرند. ۲۵ درصد وزن خشک گیاه در این مرحله تجمع شده و ۵۰ درصد کل گره ها تشکیل می گردد.

سرعت تجمع مواد غذایی و وزن خشک از R2 تا R7 افزایش می یابد. مقدار تثبیت نیتروژن افزایش یافته است.

در صورت ریزش ۵۰ درصد برگها ۶۰ درصد عملکرد کاهش می یابد.

R3 (آغاز غلافدهی): طول اولین غلاف در یک چهارم گره ساقه اصلی به نیم سانتی متر می رسد.

عملکرد تابع جمعیت گیاه (تراکم)، تعداد غلاف، تعداد دانه در غلاف و وزن دانه می باشد.

توسعه غلاف، باز شدن گلها، آشکار شدن جوانه های گل در این مرحله می باشد.

R4 (تکمیل غلافدهی): طول غلاف به ۱/۸ سانتی متر می رسد.

سرعت رشد غلاف و تشکیل بذر افزایش می یابد.

